

**LATVIJAS REPUBLIKAS
ADMINISTRATĪVO TERITORIJU UN
TERITORIĀLO VIENĪBU ZEMES
PĀRSKATS UZ 2013.GADA
1.JANVĀRI**

2013

Saturs

Anotācija	3
Terminu skaidrojums.....	3
Zemes pārskata atlases un apkopošanas kritēriji.....	5
1. tabula zemes platību salīdzinājums NĪVK IS 2011. un 2012. gadā (uz 01.01.2013.)	7
Ievēribai	9
Izmaiņas 2012.gadā.....	10
2. tabula Zemes sadalījums pēc īpašuma tiesību statusa valstī kopā.....	10
3. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2013.)	11
4. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījuma pēc īpašnieka statusa izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības)	12
5. tabula Lietošanā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2013.).....	13
6. tabula Zemes lietojumu sadalījuma pēc īpašnieka statusa platību izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības).....	13
7.tabula Pašvaldībām un valstij piekritīgās zemes, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem izmaiņas pa gadiem (uz 01.01.2013.).....	13
8. tabula Zemes īpašumu un lietojumu sadalījums pēc īpašnieka statusa, pašvaldībām un valstij piekritīgā zeme, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem (uz 01.01.2013.)	14
Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām	14
9. tabula Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām (uz 01.01.2013.).....	15
11. tabula Zemes sadalījuma pa zemes lietošanas veidiem izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības)	17

ANOTĀCIJA

Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats (turpmāk - Zemes pārskats) sniedz ziņas par zemes sadalījumu valstī (uz 01.01.2013.) pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām un zemes lietošanas veidiem, ievērojot īpašuma tiesību statusu un īpašnieka statusu.

Zemes pārskatu sagatavojis Valsts zemes dienests atbilstoši likuma "[Nekustamā īpašuma valsts kadastra likums](#)" prasībām, ievērojot Latvijas Republikas administratīvi teritoriālo iedalījumu uz 2012.gada 31.decembri. Uzskaitē ir pakļauta visa Latvijas teritorijas zeme, neatkarīgi no tās īpašuma piederības.

TERMINU SKAIDROJUMS

Zemes īpašumi – visi nekustamie īpašumi, uz kuriem īpašuma tiesības ir nostiprinātas zemesgrāmatā, vai tiesiskie valdījumi, ja:

- ar zemes komisiju, pašvaldību un valsts institūciju lēmumiem atjaunotas zemes īpašuma tiesības;
- ar zemes komisiju, pašvaldību vai valsts institūciju lēmumiem zeme piešķirta īpašumā par samaksu;
- iegūti darījumu rezultātā.

Zemes lietojumi:

- zeme, kas ar pašvaldību, zemes komisiju vai valsts pārvaldes institūciju lēmumiem ir piešķirta pastāvīgā lietošanā fiziskajām un juridiskajām personām;
- zeme, par kuru ir pieņemti tikai zemes komisiju atzinumi par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu pilsētās, un vēl nav pieņemts lēmums par īpašuma tiesību atjaunošanu.

Valstij piekritīgā zeme – saskaņā ar likumu "[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)" valstij piekrīt un uz valsts vārda zemesgrāmatā ierakstāma zeme, kas minēta šā likuma 2. un 5.pantā, t.i. - zeme, uz kuru zemes reformas laikā nav atjaunotas īpašuma tiesības, kas nav nodota īpašumā par samaksu vai nav piešķirta pastāvīgā lietošanā vai ilgtermiņa nomā fiziskajām vai juridiskajām personām.

Pašvaldībām piekritīgā zeme – saskaņā ar likumu "[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)" pašvaldībām piekrīt un uz to vārda zemesgrāmatā ierakstāma zeme, kas minēta šā likuma 3., 4., 5.pantā, t.i. - zeme, uz kuru zemes reformas laikā nav atjaunotas īpašuma tiesības, kas nav nodota īpašumā par samaksu vai nav piešķirta pastāvīgā lietošanā vai ilgtermiņa nomā fiziskajām vai juridiskajām personām.

Zeme zemes reformas pabeigšanai – saskaņā ar likuma "[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)" 6.pantu ir zeme, uz kuru zemes reformas laikā nav atjaunotas īpašuma tiesības, kas nav nodota īpašumā par samaksu vai nav piešķirta lietošanā fiziskajām vai juridiskajām personām, pašvaldībām vai valsts institūcijām, kā arī zeme, par kuru pašvaldība pieņēmusi lēmumu par attiecīgās zemes izmantošanu zemes reformas pabeigšanai atbilstoši likuma "[Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums](#)" 25.panta (2¹) daļai.

Zemes starpgabals – saskaņā ar likuma „Publiskas personas mantas atsavināšanas likums” 1. pantu ir publiskai personai piederošs zemesgabals, kura platība:

- pilsētā ir mazāka par pašvaldības apstiprinātajos apbūves noteikumos paredzēto minimālo apbūves gabala platību vai kura konfigurācija nepieļauj attiecīgā zemesgabala izmantošanu apbūvei, vai kuram nav iespējams nodrošināt pieslēgumu koplietošanas ielai,
- lauku apvidos ir mazāka par pašvaldības saistošajos noteikumos paredzēto minimālo zemesgabala platību vai kura konfigurācija nepieļauj attiecīgā zemesgabala izmantošanu atbilstoši apstiprinātajam teritorijas plānojumam, vai kuram nav iespējams nodrošināt pieslēgumu koplietošanas ielai (ceļam);

Zeme zem publiskajiem ūdeņiem – saskaņā ar Civillikumu - jūras piekrastes josla, kā arī šā likuma 1.pielikumā uzskaitītie ezeri un upes.

Rezerves zemes fonda zeme – zeme, par kuru līdz 2009.gada 30.decembrim nav pieņemts un Valsts zemes dienestam iesniegts pašvaldības domes (padomes) lēmums un Ministru kabineta rīkojums par zemes piederību, piekritību vai izmantošanu zemes reformas pabeigšanai atbilstoši likumam „[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)”, kā arī zeme, kuru pašvaldība ieskaitījusi rezerves zemes fondā atbilstoši likuma „[Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums](#)” 25.panta (2¹) daļai.

Kopīpašumi – nekustamie īpašumi, kurus veidojošās domājamās daļas pieder īpašniekiem ar vienādu īpašnieka statusu (fiziskajām personām, juridiskajām personām, pašvaldībām vai valsts institūcijām).

Jaukta statusa kopīpašumi – nekustamie īpašumi, kurus veidojošās domājamās daļas pieder īpašniekiem ar atšķirīgiem īpašnieka statusiem (fiziskajām personām, juridiskajām personām, pašvaldībām vai valsts institūcijām).

Zemes lietošanas veidi – zeme, kura atšķiras pēc savām dabiskajām īpašībām un vairākus gadus pēc kārtas tiek lietota noteiktām vajadzībām.

Nekustamā īpašuma lietošanas mērķis – nekustamā īpašuma nodokļa aprēķināšanas un kadastrālās vērtēšanas vajadzībām pašvaldības izpildinstitūcijas vai valsts institūcijas noteikts un apstiprināts nekustamā īpašuma atļautais izmantošanas veids atbilstoši pašvaldības teritorijas plānojumā atļautajai teritorijas izmantošanai un apstiprinātajiem apbūves noteikumiem.

ZEMES PĀRSKATA ATLASĒS UN APKOPOŠANAS KRITĒRIJI

Zemes pārskats ir pārskats par zemes sadalījumu valstī pa:

- nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām (atbilstoši 2006. gada 20. jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.496 "[Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu klasifikācija un nekustamā īpašuma lietošanas mērķu noteikšanas un maiņas kārtība](#)") un
- zemes lietošanas veidiem (atbilstoši 2007.gada 21.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.562 "[Noteikumi par zemes lietošanas veidu klasifikācijas kārtību un to noteikšanas kritērijiem](#)"), ievērojot:
  - īpašuma tiesību statusu (zemes īpašums, zemes lietojums, zeme zemes reformas pabeigšanai, pašvaldībai piekritīgā zeme, tajā skaitā pašvaldībai piekritīgi zemes starpgabali, valstij piekritīgā zeme, rezerves zemes fonda zeme, tajā skaitā rezerves zemes fondā iekļautie zemes starpgabali, zeme zem publiskajiem ūdeņiem) un
  - īpašnieka statusu (fiziskas personas, juridiskas personas, pašvaldība, valsts institūcijas, jaukts statuss).

Zemes pārskatu sagatavo atbilstoši Latvijas administratīvajām teritorijām un teritoriālajām vienībām:

- pa novadiem,
- pa novadu pagastiem,
- pa novadu pilsētām,
- republikas pilsētām,
- kopā valstī.

Zemes pārskatu apkopo 17 MS Excel tabulās, katrai tabulai atbilst viena datne, kuras lapās alfabētiskā secībā sakārtotas administratīvi teritoriālās vienības:

1. [Fizisko personu īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
2. [Juridisko personu īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
3. [Pašvaldību īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
4. [Valsts īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
5. [Jaukta statusa kopīpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
6. [Īpašumā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem \(kopā\);](#)
7. [Fizisku personu lietošanā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
8. [Juridisku personu lietošanā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
9. [Lietošanā esošu zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem \(kopā\);](#)

10. [Pašvaldībām piekritīgā zeme - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
11. [Valstij piekritīgā zeme - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
12. [Zeme zemes reformas pabeigšanai - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
13. [Rezerves zemes fonda zeme - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
14. [Zeme zem publiskajiem ūdeņiem - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
15. [Pavisam kopā - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
16. [Pašvaldībai piekritīgi zemes starpgabali - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem;](#)
17. [Rezerves zemes fondā iekļautie zemes starpgabali - zemes vienību sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām un zemes lietošanas veidiem.](#)

1. tabula zemes platību salīdzinājums NĪVK IS 2011. un 2012. gadā (uz 01.01.2013.)

Administratīvā teritorija	2011. gadā NĪVK IS reģistrētā teritorijas platība (ha)	2012. gadā NĪVK IS reģistrētā teritorijas platība		Platību starpība (ha)
		ha	%	
Aglonas novads	39 255,3	39 250,8	100,0	-4,5
Aizkraukles novads	10 256,0	10 256,2	100,0	0,2
Aizputes novads	63 948,7	63 956,1	100,0	7,4
Aknīstes novads	28 411,2	28 420,1	100,0	8,9
Alojas novads	63 062,6	63 062,9	100,0	0,3
Alsungas novads	19 152,0	19 151,5	100,0	-0,5
Alūksnes novads	169 726,1	169 719,8	100,0	-6,3
Amatas novads	74 488,7	74 490,9	100,0	2,2
Apes novads	54 413,5	54 423,1	100,0	9,6
Auces novads	51 748,4	51 752,7	100,0	4,3
Ādažu novads	16 276,3	16 271,8	100,0	-4,5
Babītes novads	24 255,1	24 254,6	100,0	-0,5
Baldones novads	17 949,2	17 955,3	100,0	6,1
Baltinavas novads	18 523,0	18 524,7	100,0	1,7
Balvu novads	103 961,8	103 964,3	100,0	2,5
Bauskas novads	78 658,4	78 650,1	100,0	-8,3
Beverīnas novads	30 112,6	30 112,9	100,0	0,3
Brocēnu novads	49 656,4	49 652,3	100,0	-4,1
Burtnieku novads	70 058,2	70 078,8	100,0	20,6
Carnikavas novads	8 049,1	8 044,2	99,9	-4,9
Cesvaines novads	19 021,2	19 029,9	100,0	8,7
Cēsu novads	17 247,9	17 250,9	100,0	3,0
Cīblas novads	50 942,2	50 943,5	100,0	1,3
Dagdas novads	94 743,2	94 740,6	100,0	-2,6
Daugavpils novads	187 121,3	187 126,8	100,0	5,5
Dobeles novads	88 866,7	88 816,6	99,9	-50,1
Dundagas novads	67 393,6	67 500,4	100,2	106,8
Durbes novads	31 991,5	31 998,1	100,0	6,6
Engures novads	39 536,4	39 564,0	100,1	27,6
Ērgļu novads	37 765,6	37 766,6	100,0	1,0
Garkalnes novads	15 269,3	15 273,0	100,0	3,7
Grobiņas novads	48 947,4	48 941,3	100,0	-6,1
Gulbenes novads	187 110,2	187 085,6	100,0	-24,6
Iecavas novads	31 135,1	31 126,5	100,0	-8,6
Ikšķiles novads	13 048,4	13 053,6	100,0	5,2
Ilūkstes novads	64 659,2	64 651,1	100,0	-8,1
Inčukalna novads	11 201,4	11 200,3	100,0	-1,1
Jaunjelgavas novads	68 399,5	68 422,6	100,0	23,1
Jaunpiebalgas novads	24 979,8	24 972,6	100,0	-7,2
Jaunpils novads	20 938,0	20 921,9	99,9	-16,1
Jelgavas novads	131 634,9	131 566,2	99,9	-68,7
Jēkabpils novads	90 365,7	90 383,8	100,0	18,1
Kandavas novads	64 737,2	64 731,0	100,0	-6,2
Kārsavas novads	62 666,7	62 656,0	100,0	-10,7
Kocēnu novads	49 657,4	49 671,0	100,0	13,6
Kokneses novads	36 064,7	36 066,3	100,0	1,6
Krāslavas novads	107 727,8	107 770,0	100,0	42,2
Krimuldas novads	34 004,3	34 006,7	100,0	2,4
Krustpils novads	80 972,2	80 973,4	100,0	1,2
Kuldīgas novads	175 495,5	175 501,2	100,0	5,7

Ķeguma novads	49 090,1	49 092,3	100,0	2,2
Ķekavas novads	27 327,1	27 643,0	101,2	315,9
Lielvārdes novads	22 483,5	22 482,6	100,0	-0,9
Limbažu novads	117 021,4	117 027,7	100,0	6,3
Līgatnes novads	16 700,0	16 706,0	100,0	6,0
Līvānu novads	62 154,8	62 160,9	100,0	6,1
Lubānas novads	34 671,1	34 672,1	100,0	1,0
Ludzas novads	96 344,7	96 343,2	100,0	-1,5
Madonas novads	215 500,7	215 493,0	100,0	-7,7
Mazsalacas novads	41 716,5	41 706,4	100,0	-10,1
Mālpils novads	21 988,6	21 985,7	100,0	-2,9
Mārupes novads	10 408,5	10 404,1	100,0	-4,4
Mērsraga novads	10 944,5	11 011,5	100,6	67,0
Naukšēnu novads	28 007,0	28 008,3	100,0	1,3
Neretas novads	64 486,9	64 478,0	100,0	-8,9
Nīcas novads	35 053,6	35 053,5	100,0	-0,1
Ogres novads	98 774,2	98 756,4	100,0	-17,8
Olaines novads	29 809,4	29 799,4	100,0	-10,0
Ozolnieku novads	28 512,4	28 504,5	100,0	-7,9
Pārgaujas novads	48 532,1	48 542,6	100,0	10,5
Pāvilostas novads	51 514,1	51 527,8	100,0	13,7
Pļaviņu novads	37 560,7	37 582,8	100,1	22,1
Preiļu novads	36 311,5	36 307,6	100,0	-3,9
Priekules novads	51 976,7	52 008,2	100,1	31,5
Priekuļu novads	30 137,4	30 139,3	100,0	1,9
Raunas novads	30 913,5	30 909,8	100,0	-3,7
Rēzeknes novads	251 435,8	251 481,7	100,0	45,9
Riebiņu novads	62 732,2	62 741,8	100,0	9,6
Rojas novads	19 936,1	20 034,4	100,5	98,3
Ropažu novads	32 492,6	32 493,4	100,0	0,8
Rucavas novads	44 850,0	44 834,4	100,0	-15,6
Rugāju novads	51 285,5	51 296,3	100,0	10,8
Rundāles novads	23 172,7	23 157,9	99,9	-14,8
Rūjienas novads	35 239,5	35 236,0	100,0	-3,5
Salacgrīvas novads	63 701,4	63 715,7	100,0	14,3
Salas novads	31 745,2	31 743,0	100,0	-2,2
Salaspils novads	12 658,1	12 334,7	97,4	-323,4
Saldus novads	168 058,2	168 022,0	100,0	-36,2
Saulkrastu novads	4 755,1	4 768,4	100,3	13,3
Sējas novads	22 958,5	22 960,3	100,0	1,8
Siguldas novads	36 051,6	36 049,3	100,0	-2,3
Skrīveru novads	10 543,0	10 542,2	100,0	-0,8
Skrundas novads	55 539,0	55 539,0	100,0	0,0
Smiltenes novads	94 168,2	94 172,5	100,0	4,3
Stopiņu novads	5 349,9	5 351,5	100,0	1,6
Strenču novads	37 459,3	37 482,5	100,1	23,2
Talsu novads	176 120,3	176 143,1	100,0	22,8
Tērvetes novads	22 424,4	22 425,5	100,0	1,1
Tukuma novads	119 152,4	119 144,0	100,0	-8,4
Vaiņodes novads	30 649,7	30 646,2	100,0	-3,5
Valkas novads	90 702,5	90 674,2	100,0	-28,3
Varakļānu novads	27 708,3	27 708,0	100,0	-0,3
Vārkavas novads	28 706,8	28 722,5	100,1	15,7
Vecpiebalgas novads	54 158,6	54 156,1	100,0	-2,5

Vecumnieku novads	84 455,3	84 425,7	100,0	-29,6
Ventspils novads	245 550,6	245 654,2	100,0	103,6
Viesītes novads	65 037,4	65 032,8	100,0	-4,6
Viļakas novads	63 876,9	63 884,7	100,0	7,8
Viļānu novads	28 592,8	28 592,7	100,0	-0,1
Zilupes novads	30 855,6	30 825,5	99,9	-30,1
Kopā novados:	6 375 671,4	6 376 043,5	100,0	372,1
t. sk. novadu pilsētās:	48 321,0	48 479,3	100,3	158,3
Daugavpils	7 236,5	7 231,4	99,9	-5,1
Jelgava	6 041,1	6 047,9	100,1	6,8
Jēkabpils	2 546,7	2 549,1	100,1	2,4
Jūrmala	10 085,9	10 128,5	100,4	42,6
Liepāja	6 813,9	6 810,7	100,0	-3,2
Rēzekne	1 751,2	1 752,2	100,1	1,0
Rīga	30 535,4	30 429,2	99,7	-106,2
Valmiera	1 812,2	1 817,0	100,3	4,8
Ventspils	5 744,3	5 765,2	100,4	20,9
Kopā republikas nozīmes pilsētās:	72 567,2	72 531,2	100,0	-36,0
Kopā valstī:	6 448 238,6	6 448 574,7	100,0	336,1

IEVĒRĪBAI

- Joprojām nav pilnībā kadastrāli uzmērīta Latvijas Republikas ārējā robeža, līdz ar to NĪVK IS reģistrētā Latvijas Republikas platība nākotnē var precizēties.
- Dzīvokļu īpašumos ietilpstošo zemes domājamo daļu, atbilstoši likumam “[Par dzīvokļa īpašumu](#)”, Zemes pārskatā iekļauj tajā nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupā, kāds noteikts zemei, uz kuras atrodas māja, kurā šis dzīvokļa īpašums atrodas.
- Konkrētās administratīvās teritorijas pašvaldību zemes īpašumos ietverti arī citu pašvaldību zemes īpašumi, ja tie atrodas šajā administratīvajā teritorijā.
- Ārvalstu fizisko un juridisko personu zemes atsevišķi Zemes pārskatā neuzrāda, bet tās iekļauj zemes sadalījumā pēc atbilstošā īpašnieka statusa.
- Dati par administratīvajām teritorijām, kurām mainījušās robežas administratīvās reformas rezultātā, ar iepriekšējiem gadiem nav salīdzināmi.
- Zemes pārskatā iekļautas arī zemes vienības, kurām NĪVK IS nav reģistrēts nekustamā īpašuma lietošanas mērķis.
- Zemes pārskatā kā pašvaldībai piekritīgas zemes ietvertas arī zemes vienības, uz kurām likuma „[Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likums](#)” 25.panta pirmajā daļā un 26.panta pirmajā daļā noteiktajos termiņos izbeigtas zemes lietošanas tiesības, un par kurām pašvaldība nav pieņēmusi lēmumu par zemes piekritību pašvaldībai saskaņā ar likumu „[Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatās](#)”.

IZMAIŅAS 2012.GADĀ

2012.gadā, salīdzinot zemes sadalījumu pēc īpašuma tiesību statusa Latvijas Republikā ar 2011. gadu, būtiskākās izmaiņas ir šādas (2.tabula):

- zemes īpašumu īpatsvars palielinājies par **3,1 %**;
- valstij piekritīgā zeme samazinājusies par **3,0 %**.

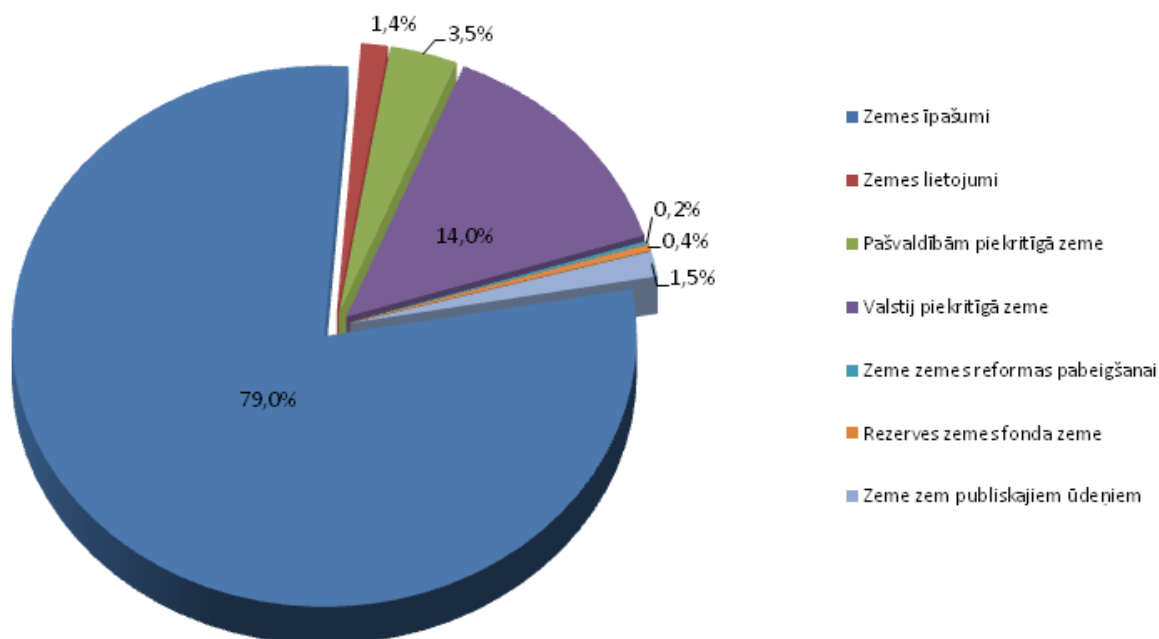
2. tabula Zemes sadalījums pēc īpašuma tiesību statusa valstī kopā

Zemes īpašuma tiesību statuss	uz 01.01.2012.			uz 01.01.2013.			Izmaiņas 2012. gadā %
	Zemes vienību skaits	Platība		Zemes vienību skaits	Platība		
		ha	%		ha	%	
Zemes īpašumi	800 776	4 897 172,7	75,9	806 137	5 099 644,8	79,0	3,1
Zemes lietojumi	24 971	97 761,9	1,5	21 466	87 878,2	1,4	-0,1
Pašvaldībām piekritīgā zeme	122 415	216 347,2	3,4	126 574	225 153,9	3,5	0,1
Valstij piekritīgā zeme	17 670	1 098 510,6	17,0	15 574	901 292,1	14,0	-3,0
Zeme zemes reformas pabeigšanai	7 230	17 966,8	0,3	5 845	13 611,5	0,2	-0,1
Rezerves zemes fonda zeme	21119	24 344,2	0,4	22 288	23 456,9	0,4	0,0
Zeme zem publiskajiem ūdeņiem	1262	96 135,2	1,5	1 361	97 537,3	1,5	0,0
Valstī kopā:	995 443	6 448 238,6	100,0	999 245	6 448 574,7	100,0	-

1.attēls

Zemes sadalījums pēc īpašuma tiesību statusa Latvijas Republikā

(uz 01.01.2013. procentos no NIVK IS reģistrētās platības)

2012.gadā izmaiņas zemes sadalījumā **pēc īpašuma tiesību statusa** (2.tabula) ir notikušas sekojošu procesu rezultātā:

- **samazinājusies valstij piekritīgā zeme** – valsts institūcijas turpina ierakstīt zemesgrāmatās savus īpašumus;
- **turpinājies lietošanā piešķirtās zemes privatizācijas process** – agrāk noformētie zemes lietojumi ir pārgājuši īpašumu statusā, samazinot zemes lietojumu īpatsvaru par 0,1% salīdzinot ar 2011.gadu.

Sadalījumā **pēc īpašnieka statusa** (3., 4. tabula):

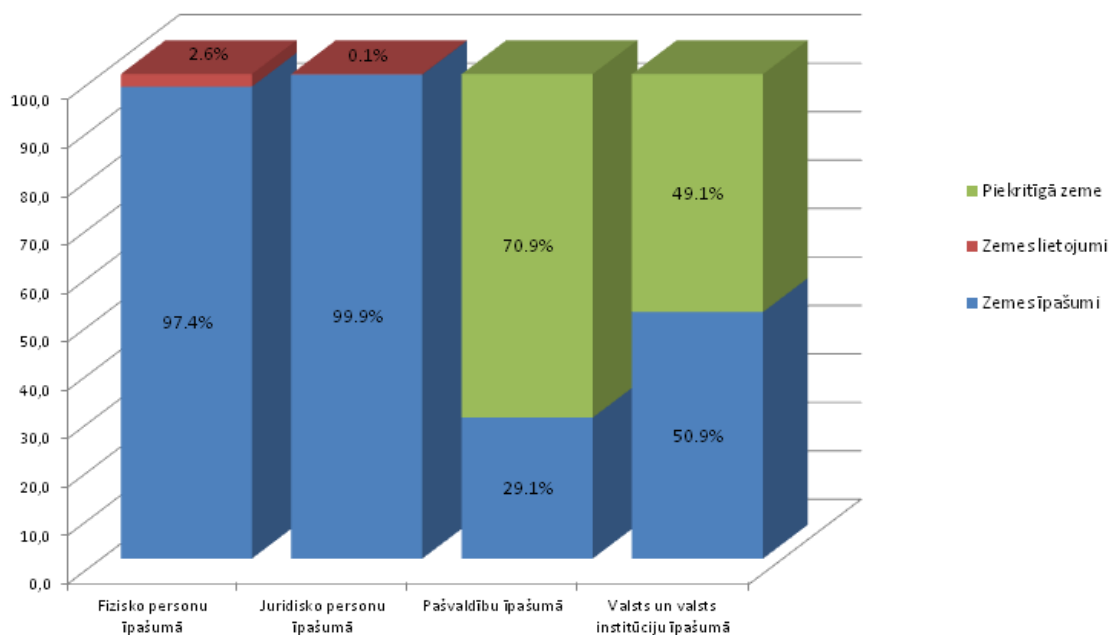
- 2012.gadā īpašumā esošās zemes platības un īpatsvara ziņā līdera lomu saglabā fizisko personu īpašumā esoša zeme, lai gan to īpatsvars ir samazinājies par 1,1%, bet straujāks īpašumā esošās zemes īpatsvara pieaugums vērojams juridisko personu īpašumā un valsts institūciju īpašumā esošai zemei, attiecīgi par 1,1 % un 3,0 % salīdzinājumā ar 2011.gadu;
- kopumā lielākās **īpašumā un lietojumā** esošās zemes platības pieder fiziskajām personām, to īpatsvars – 50,6 % no NĪVK IS reģistrētās platības, kas ir par 1,3 % mazāk kā 2011.gadā, juridisko personu lietošanā un īpašumā esošās zemes platības sastāda 13,6 % no NĪVK IS reģistrētās platības, 2012.gadā juridisko personu īpašumā esošās zemes platības īpatsvars palielinājies par 1,1 %, bet lietojumā esošās zemes platības īpatsvars samazinājies un nesasniedz 0,1% no NĪVK IS reģistrētās platības (5.tabula).

3. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2013.)

Īpašumā esošā zeme atkarībā no īpašnieka statusa	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no zemes īpašumu kopplatības	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Fizisko personu īpašumā	652 258	3 182 258,9	62,4	49,3
Juridisko personu īpašumā	94 843	873 849,2	17,1	13,6
Pašvaldību īpašumā	28 241	92 259,8	1,8	1,4
Valsts institūciju īpašumā	12 104	935 116,0	18,3	14,5
Jaukta statusa kopīpašumā	18 691	16 160,9	0,3	0,3
Zemes īpašumi kopā:	806 137	5 099 644,8	99,9	79,1

Zemes īpašumu, lietojumu un piekritīgās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa Latvijas Republikā

(uz 01.01.2013. procentos no NĪVK IS reģistrētās zemes īpašumu un lietojumu platības)

4. tabula Īpašumā esošās zemes sadalījuma pēc īpašnieka statusa izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības)

Gads	Fiziskās personas	Juridiskās personas	Pašvaldības	Valsts institūcijas	Jaukta statusa kopīpašumi	Īpašumi kopā
1995.* ¹	7,8	X	X	X	X	7,8
1996.	16,9	0,1	0,03	0,01	X	17,0
1997.	25,7	0,2	0,1	0,01	X	26,0
1998.	32,7	0,4	0,3	0,2	X	33,6
1999.	37,4	0,8	0,9	0,3	0,03	39,4
2000.	41,6	1,2	1,3	0,4	0,04	44,5
2001.	44,8	1,7	1,4	0,5	0,04	48,4
2002.	46,5	2,3	1,5	0,7	0,03	51,0
2003.	47,6	3,3	1,7	0,9	0,05	53,5
2004.	48,9	4,4	1,8	1,3	0,05	56,5
2005.	50,1	5,3	1,7	1,9	0,2	59,2
2006.	50,8	6,2	1,8	3,4	0,2	62,4
2007.	51,3	7,1	1,9	5,1	0,2	65,6
2008.	51,7	8,5	1,6	6,4	0,2	68,4
2009.	52,0	9,5	1,5	8,6	0,2	71,8
2010.	51,5	11,1	1,3	10,0	0,2	74,1
2011.	50,4	12,5	1,3	11,5	0,2	75,9
2012.	49,3	13,6	1,4	14,5	0,3	79,1

¹ 1995.gadā kā zemes īpašumi uzskaitīti tikai zemesgrāmatā reģistrētie īpašumi

5. tabula Lietošanā esošās zemes sadalījums pēc īpašnieka statusa (uz 01.01.2013.)

Lietošanā esošā zeme atkarībā no īpašnieka statusa	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no zemes lietojumu kopplatības	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Fizisko personu lietojumi	20 755	86 589,7	98,5	1,3
Juridisko personu lietojumi	711	1 288,5	1,5	0,0
Zemes lietojumi kopā:	21 466	87 878,2	100,0	1,4

6. tabula Zemes lietojumu sadalījuma pēc īpašnieka statusa platību izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības)

Gads	Fiziskās personas	Juridiskās personas	Pašvaldības	Valsts institūcijas	Zemes lietojumi kopā
1995. ^{*2}	30,2	X	X	X	30,2
1996. [*]	68,8	X	X	X	68,8
1997.	30,2	2,2	6,6	29,8	68,8
1998.	23,1	1,9	6,7	29,1	60,7
1999.	19,3	1,8	6,2	29,2	56,5
2000.	17,0	1,4	5,1	29,2	52,7
2001.	14,3	1,0	4,5	29,5	49,3
2002.	12,6	0,8	4,3	29,4	47,1
2003.	11,7	0,7	3,9	29,2	45,5
2004.	10,3	0,7	3,4	28,9	43,3
2005.	8,7	0,6	3,1	28,2	40,6
2006.	7,5	0,5	2,6	26,7	37,3
2007.	5,8	0,4	2,6	25,0	33,8
2008.	4,4	0,2	1,0	21,7	27,3
2009.	2,8	0,1	X	X	2,9
2010.	2,1	0,1	X	X	2,0
2011.	1,5	0,0	X	X	1,5
2012.	1,3	0,0	X	X	1,4

7.tabula Pašvaldībām un valstij piekritīgās zemes, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem izmaiņas pa gadiem (uz 01.01.2013.)

Gads	Pašvaldībām piekritīgā zeme	Valstij piekritīgā zeme	Zeme zemes reformas pabeigšanai	Rezerves zemes fonda zeme	Zeme zem publiskajiem ūdeņiem
2009.	3,1	21,8	0,4	X	X
2010.	3,1	18,6	0,4	0,3	1,5
2011.	3,4	17,0	0,3	0,4	1,5
2012.	3,5	14,0	0,2	0,4	1,5

² Atzīmētajos gados zemes lietojumi nav izdalīti pēc īpašnieka statusa

8. tabula Zemes īpašumu un lietojumu sadalījums pēc īpašnieka statusa, pašvaldībām un valstij piekritīgā zeme, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem (uz 01.01.2013.)

Zemes īpašumu un lietojumu sadalījums pēc īpašnieka statusa, pašvaldībām un valstij piekritīgā zeme, zeme zemes reformas pabeigšanai, rezerves zemes fonda zeme un zeme zem publiskajiem ūdeņiem	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Fizisko personu īpašumā	652 258	3 182 258,9	49,3
Juridisko personu īpašumā	94 843	873 849,2	13,6
Pašvaldību īpašumā	28 241	92 259,8	1,4
Valsts institūciju īpašumā	12 104	935 116,0	14,5
Jaukta statusa kopīpašumi	18 691	16 160,9	0,3
Fizisko personu lietošanā	20 755	86 589,7	1,3
Juridisko personu lietošanā	711	1 288,5	0,0
Pašvaldībām piekritīgā zeme	126 574	225 153,9	3,5
Valstij piekritīgā zeme	15 574	901 292,1	14,0
Zeme zemes reformas pabeigšanai	5 845	13 611,5	0,2
Rezerves zemes fonda zeme	22 288	23 456,9	0,4
Zeme zem publiskajiem ūdeņiem	1 361	97 537,3	1,5
Valstī kopā:	999 245	6 448 574,7	100,0

ZEMES SADALĪJUMS PA NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA LIETOŠANAS MĒRĶU GRUPĀM

Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām ir mainīgs, un tiek nepārtraukti precizēts (9.tabula).

Zemes sadalījumā pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām Latvijas Republikā ar vislielāko īpatsvaru joprojām ir nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupa “Lauksaimniecības zeme”. Tā 2012.gadā aizņem 59,4% no NĪVK IS reģistrētās platības, kas ir par 0,2 % jeb 12 122 ha mazāk kā 2011.gadā.

Otras lielākās nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupas “Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu” platība 2012.gadā palielinājusies par 8 064 ha, īpatsvars – par 0,2%.

Zemes pārskatā iekļautas 2 013 zemes vienības, kurām nav norādīts nekustamā īpašuma lietošanas mērķis, zemes vienību platība- 4 157 ha.

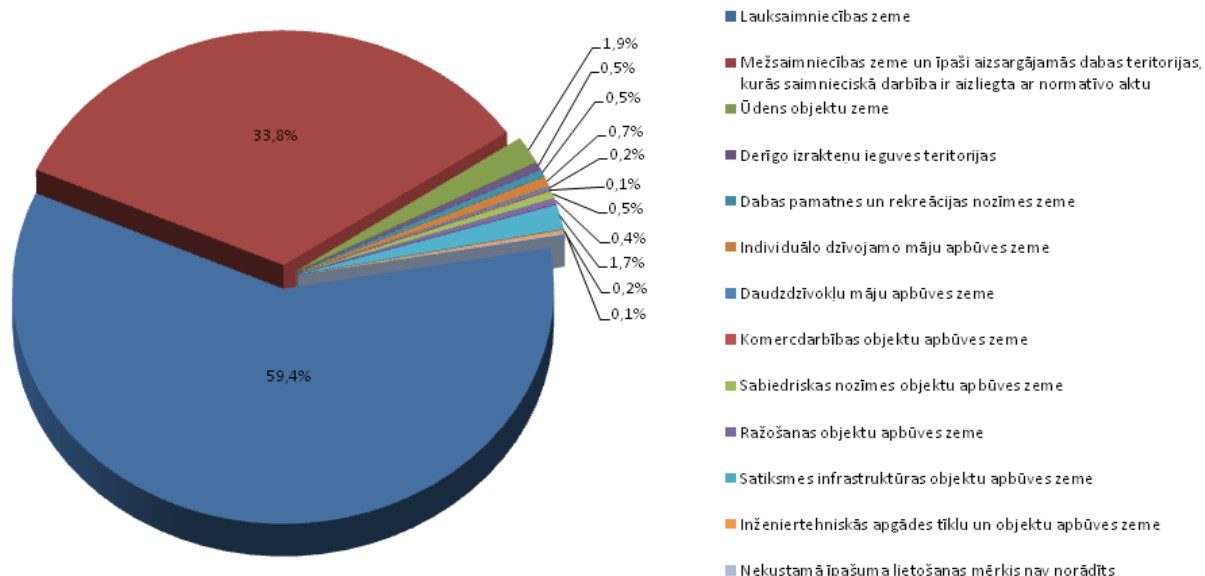
9. tabula Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām (uz 01.01.2013.)

Kods	Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupas	Zemes vienību skaits	Platība, ha	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
1	Lauksaimniecības zeme	516 315	3 839 641,6	59,4
2	Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu	54 954	2 176 619,4	33,8
3	Ūdens objektu zeme	4 054	125 730,6	1,9
4	Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas	1 124	33 218,6	0,5
5	Dabas pamatnes un rekreācijas nozīmes zeme	11 154	34 001,3	0,5
6	Individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme	251 709	44 053,9	0,7
7	Daudzdzīvokļu māju apbūves zeme	35 087	11 005,8	0,2
8	Komercdarbības objektu apbūves zeme	12 874	6 093,0	0,1
9	Sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme	16 194	31 294,6	0,5
10	Ražošanas objektu apbūves zeme	16 888	24 440,0	0,4
11	Satiksmes infrastruktūras objektu apbūves zeme	66 679	107 701,8	1,7
12	Inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu apbūves zeme	10 200	10 617,5	0,2
13	Nekustamā īpašuma lietošanas mērķis nav norādīts	2 013	4 156,6	0,1
	Valsti kopā:	999 245	6 448 574,7	100,0

3.attēls

Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām Latvijas Republikā

(uz 01.01.2013. procentos no NĪVK IS reģistrētās platības)

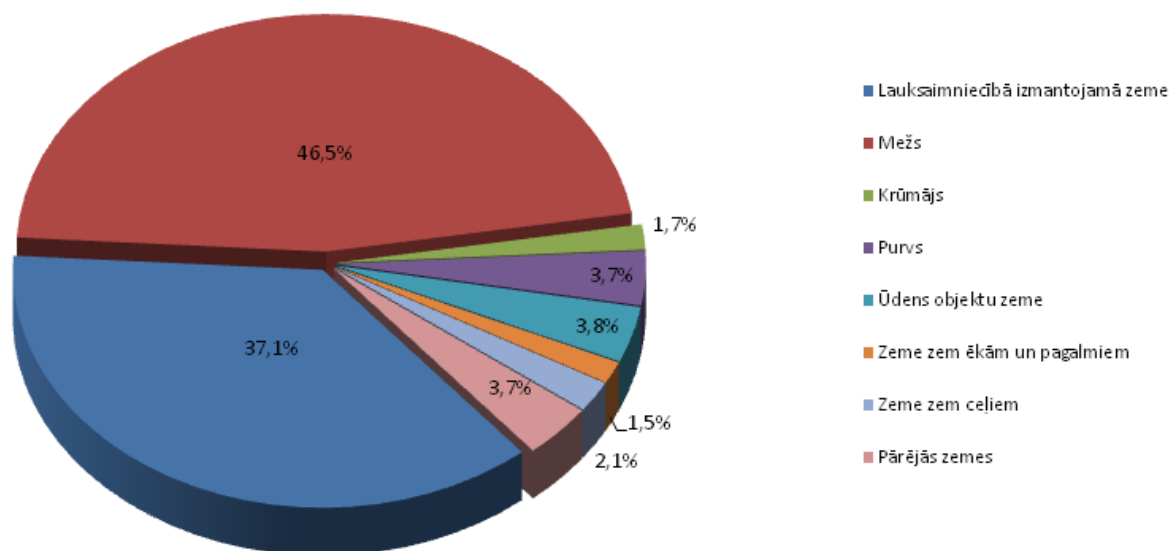
10. tabula Zemes sadalījums zemes lietošanas veidos (uz 01.01.2013.)

Zemes lietošanas veidi	Platība, ha	% no NĪVK IS reģistrētās kopplatības
Lauksaimniecībā izmantojamā zeme (LIZ)	2 390 904,3	37,1
Mežs	2 999 605,1	46,4
Krūmājs	111 641,0	1,7
Purvs	235 691,1	3,7
Ūdens objektu zeme	241 943,7	3,8
Zeme zem ēkām un pagalmiem	95 707,1	1,5
Zeme zem ceļiem	134 260,2	2,1
Pārējās zemes	238 822,2	3,7
Valstī kopā:	6 448 574,7	100,0

4.attēls

Zemes sadalījums pa zemes lietošanas veidiem Latvijas Republikā

(uz 01.01.2013. procentos no NĪVK IS reģistrētās platības)

11. tabula Zemes sadalījuma pa zemes lietošanas veidiem izmaiņas pa gadiem (% no NĪVK IS reģistrētās platības)

Gads	LIZ	Mežs	Krūmājs	Purvs	Ūdens objektu zeme	Zeme zem ēkām un pagalmiem	Zeme zem ceļiem	Pārējās zemes
1995. ^{*3}	39,4	44,6	X	X	X	X	X	16,0
1996. ^{*4}	39,0	44,3	X	X	X	X	X	16,7
1997. ^{*5}	39,0	44,9	2,0	3,6	3,0	1,4	1,8	4,3
1998. ^{*6}	38,7	44,1	1,9	3,9	3,2	1,4	2,0	4,8
1999.	38,5	44,2	1,9	3,9	3,3	1,4	1,9	4,9
2000.	38,5	44,4	1,9	4,2	3,3	1,4	1,9	4,4
2001.	38,4	44,3	1,8	4,0	3,5	1,4	2,0	4,6
2002.	38,3	44,5	1,8	4,0	3,5	1,4	2,0	4,5
2003.	38,3	44,7	1,8	3,9	3,6	1,4	2,0	4,3
2004.	38,2	45,0	1,8	3,8	3,6	1,4	2,1	4,1
2005.	38,1	45,2	1,8	3,9	3,6	1,4	2,1	3,9
2006.	38,0	45,4	1,8	3,9	3,6	1,4	2,1	3,8
2007.	37,9	45,5	1,8	3,9	3,7	1,4	2,1	3,7
2008.	37,7	45,7	1,8	3,9	3,7	1,5	2,1	3,6
2009.	37,6	45,8	1,8	3,9	3,7	1,5	2,1	3,6
2010.	37,6	45,9	1,8	3,9	3,7	1,5	2,1	3,5
2011.	37,3	46,3	1,7	3,8	3,7	1,5	2,1	3,6
2012.	37,1	46,4	1,7	3,7	3,8	1,5	2,1	3,7

Zemes lietošanas veidu sadalījumā (10.,11. tabula) saglabājas pēdējos gados novērojamā tendence samazināties lauksaimniecībā izmantojamās zemes platībai un palielināties mežu platībai. Salīdzinot ar 2011. gadu, pērn samazinājusies lauksaimniecībā izmantojamā zeme par 11 802 ha, tajā pašā laikā mežu platība palielinājusies par 13 482 ha, jeb par 0,2% samazinājies lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības īpatsvars un par 0,1% palielinājies mežu platības īpatsvars NĪVK IS reģistrētajās platībās.

³ neuzrādīto zemes lietošanas veidu platības ieskaitītas pie "pārējām zemēm".

⁴ neuzrādīto zemes lietošanas veidu platības ieskaitītas pie "pārējām zemēm".

⁵ 1997. un 1998. gadā zemes bilance apkopota bez Rīgas pilsētas datiem.

⁶ 1997. un 1998. gadā zemes bilance apkopota bez Rīgas pilsētas datiem.